STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr. inż. Tomasza Gartowskiego

pt.: "Gotowość operacyjna Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego w ramach krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego".

Rozprawa doktorska podejmuje problematykę funkcjonowania - w ramach krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego - grup specjalistycznych realizujących zadania z zakresu ratownictwa wodnego.

Celem badań było dokonanie oceny stanu gotowości operacyjnej KSRG w zakresie ratownictwa wodnego oraz wskazanie możliwości efektywniejszego osiągania i ewidencjonowania gotowości operacyjnej w tym zakresie.

Głównym problemem badawczym było uzyskanie odpowiedzi na pytanie: *Jakie czynniki determinują osiąganie i utrzymanie gotowości operacyjnej w zakresie ratownictwa wodnego w KSRG i jakie działania organizacyjno-prawne pozwolą usprawnić funkcjonowanie i ewidencjonowanie zasobów SGRW-N?* W celu uzyskania odpowiedzi na powyższe pytanie sformułowano następującą główną hipotezę badawczą: *SGRW-N, mające trudności w utrzymaniu wymaganego dobowego poziomu gotowości operacyjnej i nienowoczesne metody ewidencjonowania zasobów oraz formalny zakres działania wykraczający poza ramy ratownictwa wodnego, po zmianach w systemie szkolenia i doskonalenia zawodowego ratowników oraz zbierania, przetwarzania i wykorzystywania danych z jednostek szczebla powiatowego będą mogły osiągać wyższy poziom gotowości operacyjnej.*

Sformułowano także pięć hipotez cząstkowych: a) podsystem bezpieczeństwa na obszarach wodnych, obejmujący KSRG i ratownictwo wodne, mający wpływ na bezpieczeństwo osób przebywających na obszarach wodnych i terenach zagrożonych powodzią, po dokonaniu zmian organizacyjnych może być bardziej efektywny;
b) w systemach ratowniczych wybranych państw europejskich znajdują się rozwiązania organizacyjne w zakresie ratownictwa wodnego możliwe do implementacji w podmiotach KSRG realizujących zadania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych w celu usprawnienia ich funkcjonowania; c) zmiany organizacyjno-prawne i techniczne wprowadzone na podstawie wniosków sformułowanych po powodziach w latach 1997-2014 poprawiły funkcjonowanie ratownictwa wodnego w ramach KSRG, podnosząc jego poziom organizacyjny i techniczny odpowiednio do zagrożeń występujących na polskich obszarach

wodnych; d) celowe jest wprowadzenie zmian zmierzających do stałego podnoszenia stanu gotowości operacyjnej SGRW-N w zakresie zadań, organizacji i przygotowania oraz w systemie zbierania, przetwarzania i wykorzystywania danych o zasobach osobowych i sprzętowych tych grup; e) doskonalenie osiągania i ewidencjonowania gotowości operacyjnej zasobów ratownictwa wodnego w KSRG można osiągać poprzez podnoszenie poziomu przygotowania i wyszkolenia ratowników prowadzących działania na obszarach wodnych oraz wprowadzenie elektronicznej formy ewidencjonowania zasobów.

Praca składa się z pięciu rozdziałów poprzedzonych wstępem i zakończonych wykazami wykorzystanej literatury, aktów prawnych, wykazami tabel, schematów wykresów oraz załączników.

W rozdziale pierwszym omówiono wybrane teoretyczne jak i praktyczne aspekty bezpieczeństwa poczynając od bezpieczeństwa jednostki do bezpieczeństwa globalnego. Ponadto, w rozdziale tym zidentyfikowano podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa państwa, przedstawiono problemy reagowania i zarządzania kryzysowego występujące we współczesnym państwie, a także scharakteryzowano cele i zadania KSRG.

W rozdziale drugim scharakteryzowano organizację ratownictwa w pięciu wybranych państwach europejskich: Federacji Rosyjskiej, Republice Federalnej Niemiec, Republice Francuskiej, Republice Finlandii i Republice Czeskiej. Przedstawiono funkcjonowanie ratownictwa wodnego w tych krajach, wskazując na powiązanie z systemem politycznym danego państwa. Wykazano zbieżność celów, mimo występujących różnic w przyjętych modelach organizacyjnych i zasadach finansowania.

W rozdziale trzecim przedstawiono podstawy prawne organizacji ratownictwa wodnego w Polsce. Scharakteryzowano system funkcjonowania i poziomy gotowości operacyjnej grup wodno-nurkowych w KSRG, system szkolenia w zakresie ratownictwa wodnego w PSP oraz zasady współdziałania PSP z innymi podmiotami realizującymi zadania ratownicze na wodach. Przedstawiono środki ochrony przeciwpowodziowej, omówiono rodzaje występujących powodzi i ich przyczyny. Wykazano na przykładach problemy organizacji działań akcji przeciwpowodziowych. Przedstawiono aktywność organizacji pozarządowych i problematykę ich współpracy z administracją rządową i służbami podczas zagrożeń powodziowych.

W rozdziale czwartym omówiono charakterystykę badanej populacji, organizację badań empirycznych, ich wyniki oraz ocenę i podsumowanie.

W rozdziale piątym przedstawiono propozycję założeń doboru i szkolenia funkcjonariuszy PSP do grup ratownictwa wodno-nurkowego. Scharakteryzowano

rolę organizacji pozarządowych w działaniach z zakresu ratownictwa wodnego. Zaprezentowano propozycję możliwości doskonalenia systemu ratownictwa wodnego w ramach KSRG.

W zakończeniu rozprawy, jako rezultat przeprowadzonego cyklu badań, przedstawiono kompleksowe wnioski. Omówiono wyniki przeprowadzonych badań w kontekście postawionej hipotezy roboczej (zweryfikowanej pozytywnie) i hipotez cząstkowych także zweryfikowanych pozytywnie. Podsumowano rozważania na temat rozwiązań funkcjonalnych i kierunków rozwoju ratownictwa wodnego.